न्डारी तिब्बती (Tibetans, Nghari)

करिब ७४,५०० जना न्डारी भाषा बोल्ने मानिसहरू तिब्बतको मध्य भागहरूमा बसोबास गर्छन्। न्डारी अञ्चल उत्तरी भागमा समुद्रको उचाइदेखि ४,५०० मिटर उचाइमा छ। यो भू–भागको क्षेत्रफल ३,००,६००० घन किलोमिटर हो। नेपालको उत्तरी भागमा पनि थोरै सङ्ख्यामा न्डारीहरूको बसोबास छ।

न्डारीमा बसोबास गर्ने तिब्बतीहरूलाई चङ्ताङ् भन्ने अर्को नाम पनि दिएको छ। प्रायः सबै न्डारीहरू कठोर जाडोसँग लड्दै जीवन बिताउने सरुवा गोठालाहरू हुन्। विगतको १,००० वर्षहरूभित्र यिनीहरूको जीवनशैलीमा थोरै परिवर्तनहरू देखिएका छन्; आजसम्म पनि यिनीहरू थोरै यन्त्रहरू र प्रविधिहरूलाई मात्र प्रयोग गर्छन्।

प्रायः तिब्बतीहरूले मन पराउने अन्त्येष्टिचाहिँ 'आकाशे अन्त्येष्टि' हो। यो अन्त्येष्टिमा लास टुक्रा टुक्रा पारेर गिद्धहरू र कागहरूलाई खानको लागि चट्टानमा छोडिदिन्छन्।

अरू सबै तिब्बतीहरू जसरी नै यिनीहरू पनि बुद्ध धर्मलाई पछ्याउँछन्, साथै मन्त्र तन्त्र गर्नु पनि प्रयोगमा छ।

पहिलो तिब्बतीय मण्डली सन् १७२६ मा ल्हासामा जेसुट मिशनरीहरूद्वारा बनाइएको थियो। मण्डलीमा २० जना बप्तिस्मा लिएका विश्वासीहरू र ६० जना बप्तिस्मा नलिएका विश्वासीहरू थिए। सन् १७४२ को अप्रिल महिनामा पु छिरिङ भन्ने नयाँ विश्वासीले दलाई लामाको अगाडि साझा रूपमा दण्डवत् गर्न इन्कार गरे। यो घटनाले सहरमा ठूलो कलह उत्पन्न गरायो। १२ जना इसाईहरूलाई २० पल्ट कोर्राले हानियो, मिशनरीहरू भागेर नेपाल गए। मण्डली भवनको घण्ट बाहेक बाँकी सबै भवन ध्वस्त पाऱ्यो। आजको दिनहरूमा चिनिएको न्डारी इसाईहरू कोही पनि छैन।

Population:
49,900 (2000)
61,500 (2010)
75,700 (2020)
Countries: China, Nepal
Buddhism: Tibetan
Christians: none known

संक्षेप:

अन्य नामहरू: Nghari, Ngharis, Mngharis, Drokpa, Drokwa, Drokba, Chang Tang Tibetans, Chang Tang Nomads

जनसंख्या:
चीन : ७४,५००

Also found in Nepal

(PeopleGroups.org)

उपभाषाहरू: ७ (Rutog, Gartok, Zamda, Burang, Coqen, Gerze, Xigaze)

तिब्बती बुद्ध धर्म: १००%

इसाई धर्म: ०%

बाइबल: छ

येशू चलचित्र : छ

सुसमाचारियरेकर्डिङ: छ

ख्रीष्टिय प्रसारण: छैन
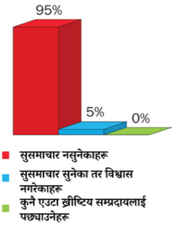
सुसमाचारको अवस्था